

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge države t
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2:80	

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali zamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 33.

Iskajna vana dva sveder izmenično modela in granitna.

Inzerati veljajo: petostopna peti vsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vsta 25 vin. Poslano vsta 30 vin. Pri večjih inzeracijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, izjave i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredna štoviha velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odka. „Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravištvu prejeman:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5:50
na mesec 2.—	na mesec 1:90

Dopisi naj se hankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 20. septembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta proti Romuniji.

Romune smo jugovzhodno od Hatzsgea popolnoma preprodili. Petroseni in prelaz Szurtuk sta zopet v naši posesti.

Armada fronta generala konjenice nadvojvode Karla.

V Karpatih je sovražnik z največjo žilavostjo napadal. Južno od zrebčarne Lučina in Južno od Bistrica je dosegel krajevne uspehe. Sicer smo ga povsod zavrnili. Južno od Lipnice Dolnje je sovražnik zamen poskušal s sunki v masah delovati proti prodiranju nemškega napada.

Armada fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

Pri armadi generalobersta v. Tersztvanszkega smo čez dan v ka lu udušili poskušene ruske napade. Zvečer je pognal sovražnik med Pustomiti in Selvovom globoke mase proti nemškim in avstro - ogrskim četam generala von der Marwitz. Povsod smo jih vrgli nazaj. Danes jutraj so Rusi obnovili svoje napade. Posrečilo se jim je pri Selvovu na nekaterih točkah vdreti v naše järke. Hitro izvršeni protinapadi so pa sovražnika prisilili, da se je zopet umaknil.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Italijanski topovski ogenj na kraško visoko planoto je bil od časa do časa zopet zelo živahen. Vsled delovanja naše artiljerije se sovražni poskušeni napadi niso mogli razviti. Kakor je sedaj dognano, so imeli branitelji visoke planote v štiridnevni težkih bojih sebi nasproti 20 infanterijskih brigad, 1 konjeniško divizijo in kakih 15 bataljonov bersaglieriev.

V suganskem odseku so napadli Italijani našo pozicijo na Civaronu in na potoku Maso: po silnih bojih, ki so trajali do polnoči, smo jih s težkimi izgubami vrgli popolnoma nazaj.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na bojišču ob Sommi nobenih posebnih pomembnih dogodkov. Zavrnili smo posamezne sovražne sunke. Pri Fiersu smo imeli v napadu z ročnimi granatami uspehe. Naknadno se poroča, da smo 18. septembra zvečer zavrnili francoski napad iz Clerija.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Na zapadnem pobočju Mort Houma smo vrgli Francoze iz majhnega kosa jarka, ki so ga še držali. Veli smo pri tem 98 mož ter vplenili 8 strojnih pušk. Naše patrulje so v noči na 19. september v Champagni pri uspešnih podvzetjih vjeli 46 Fran-

cozov in Rusov, danes ponoči pa južno od kanala Rone več Francozov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Zapadno od Lucka nasproti četam generala von der Marwitz je sovražnik čez dan le deloma zopet izvedel obnovitev sovražnih napadov, dočim na večini točk ruski artiljerijski ogenj na ruske järke ni mogel doseči, da bi bila ruska infanterija zapustila svoje järke. Šele zvečer in ponoči so se vdrti napadi v močnih valovih naprej ter so se zopet z največjimi izgubami ponesrečili. Sovražnika, ki je bil začasno vdrt pri Selvovu, smo do konca vrgli zopet nazaj.

Armada fronta generala konjenice nadvojvode Karla:

Ob Narajovki so se nadaljevali za nas ugodni boji. Zavrnili smo močne sovražne napade.

V že zasneženih Karpatih trajajo ruski napadi. Sovražnik je dosegel posamezne delne uspehe.

Bojišče na Sedmograškem.

Romuni so vrženi preko prelaza Szurtuk nazaj.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Armada skupina generalfeldmaršala v. Mackensena.

V Dobrudži so se odigrali silni boji z menjajočim se uspehom. S hitro zbranimi ojačenji se upira sovražnik v svoji poziciji kar najbolj žilavo.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Pri Florini in ob Kajmakalanu smo sovražne napade deloma v bližinskih bojih zavrnili. Zapadno od Florine so se prednje čete izognile sunku. Vzhodno od mesta smo sovražnika z uspehom nenadno napadli. Južno od Belašice planine so Bolgari 17. septembra vrgli Italijane iz vasi Matnice in Koroi ter smo vjeli 5 častnikov in 250 mož.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

LISTEK.

Kmetje.

Rusko spisal Anton Čehov. Poslovenil V. V. (Dalje.)

Nekdo je potrkal prav na lahko na okno. Najbrž je bila Tekla. Olga je vstala, zdehalo se ji je, odprla je vrata, začela moliti ter tudi v hiši potegnila zapah nazaj. Nobeden pa ni vstopil, samo mrzla sapa je zapihala in mesečina je posijala noter. Skozi odprta vrata je bilo videti na tiho, samotno cesto in na luno na nebu.

»Kdo je?« je vprašala Olga.

»Jaz,« je odgovorilo. »To sem jaz.«

Zraven vrat je stala naslonjena ob zid Tekla, vsa naga. Tresla se je mraza, šklepetala z zobmi ter je bila videti v mesečini zelo bleda, zelo lepa in čudna. Ostro se je ločila na njeni koži senca od svetle mesečine, in zlasti jasno je bilo razločiti njene temne obrvi in njene mlade, trde prsi.

»Onstran so me predzniki fantje slekli...« je rekla. »Domov sem prišla brez obleke... kakor sem prišla na svet. Prinesi mi obleko.«

Zmaga na Sedmograškem.

Mnogo obetajoča ofenziva naših in nemških čet jugovzhodno Hatzsgea v dolini reke Strigy je rodila lepe uspehe. Poraženi sovražnik se je umaknil v kotlino pri Petrosenyu, kjer se je skušal trdovratno držati. Zaman. Naše čete so ga pognale v beg, zasedle so Petroseny, v katerega bližini se nahajajo bogati rudniki, ter so vrgle Romune čez sedlo Szurduk zopet na romunska tla nazaj. S tem je paraliziran najopasnejši romunski sunek, katerega cilj je bil prodiranje v Banat. Romuniji pa grozi sedaj tudi na njeni zapadni fronti nevarnost sovražne invazije. Zopet se je pokazalo, da zna naše armadno vodstvo pravočasno in na pravem mestu nastopiti. Uspeh pri Petrosenyu bo še povečal znanje, ki ga goji vsa javnost, da so namreč romunski dnevi na Sedmograškem šteti.

Romunski ofenzivni načrt.

»Züricher Post« pravi, da so v Bukarešti sprejeli angleške nasvete glede pohoda na Sedmograško ter močno zanemarili francoske želje glede južne fronte. Od tod porazi v

Dobrudži. Vprašanje je, ali se more ruskim ojačenjem, ki prihajajo le počasi, posrečiti položaj zopet rešiti. Tudi zelo čudno je romunsko prodiranje na Sedmograškem, ki je čete razpršilo na fronti 550 km. Pri prvem silnem sunku mora ta fronta pasti. Zlasti ogroženo je levo krilo med Sibirijem in Oršovo.

Romunsko uradno poročilo.

18. septembra. Ob severni in severozapadni fronti lahkotni boji. Južno od Sibirije smo vplenili 2 strojni puški ter vjeli 40 mož. V dolini Strige silni boji.

Naš poslanik iz Bukarešte.

Iz Stockholma poročajo, da je naš poslanik v Bukarešti z osebjem poslaništva in konzulatov došel na Svedsko.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Zvečer je došel iz Romunske preko Svedske poslanik v Wodianer s 153 avstrijskimi in ogrskimi državljani. Čas, kdaj dospo avstro - ogrski poslanik grof Czernin, še ni določen.

Bitka na Krasu.

Ofenzivna sila vseh doslej na bojih udeleženi italijanski oddelki je bila precej popustila, ali boj še ni končan. Naša fronta, posebno južni del, je še vedno pod težkim italijanskim ognjem. Sročno poročilo na znanja, da je bilo italijansko topovsko delovanje časovno zopet tako živahno, infanterijski napadalni poskusi pa se niso mogli razviti.

Vojni poročevalci sodijo, da čeprav se ne more govoriti o zaključku ali odločitvi v novi bitki, je pa vendar razvidno iz ponašanja sovražnega sunka, da zbor za zborom tretje italijanske armade je popustil na svoji napadalni moči, ker so izgube nad vse težke in ker so italijanski borilci izmučeni. Brusilova taktika

naskakovanja v masah je le pomnožila krvave izgube lastne armade, ne da bi dosegla zaželeni cilj. Prenešena na soško fronto je povzročila Italijanom ogromne poraze, od svojega cilja pa so Italijani tako daleč, kakor so bili pred to novo bitko. Kakor se vidi, je bil vojvoda d' Aosta postavil v boj zaporedoma vse čete, ki so mu bile na razpolago za osvojitve Krasa, sedaj pa mora čakati, da bodo izpopolnjene z novimi bataljoni ali pa bo treba čisto nove zore postaviti na bojišče. Med tem pa divja bobnjačija ogenj iz več stotin italijanskih topov zlasti na južno našo pozicijo na Krasu.

Sedaj smo izvedeli, proti kako velikanskim masam in kaki strašni

premoči se imajo na Krasu boriti naši vrli branitelji. 65.000 do 70.000 Italijanov, med njimi elitne čete, je naskakovalo skozi pet dni naše pozicije pa zamen. Vsa čast našim junakom, ki so vzdržali tak naval in ga konečno potlačili!

Sedaj se Italijani z nova pripravljajo na ofenzivo proti našim pozicijam, ker niso nič opravili z enajstimi infanterijskimi divizijami in jedno kavalerijsko; sedaj prideva jo d' Aostovi armadi svežih sil in znova bo zadivjal krvavi bojni ples po Krasu. Ni dvoma, da se tudi ta italijanski prebitni poskus popolnoma izjalovi.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

18. septembra. Sovražnik je izvršil ponovno diverzije, ki so bile pričele povsodi z intenzivnim in dolgotrajajočim artiljerijskim ognjem, tako zvečer 16. t. m. na fronti hriba Seluggia, Posina, na Mrzlem vrhu in Vodilu, med Sv. Danijelom in Volčami, zapadno Tolmina, v odseku pri Plaveh in včeraj proti Gorici. Naša artiljerija je odgovorila povsodi najučinkoviteje na ogenj in je dosegla zadetke na železniški postaji Toblach in železniški črti gorenje Bele in je razpršila sovražne čete. Na kraški planoti je včeraj sovražnik napadal vstrajno naše nove pozicije po artiljerijski pripravi in z artiljerijsko podporo najskrajnejše ljutosti. Z najtežjimi izgubami je bil vsakikrat zavrnjen in je pustil 300 vjetnikov v naši roki. Sovražni zračni napadi na planoti Asiago, Caora in v dolinah Boite in Cordevole. Sovražna letalska skupina je obsela preteklo noč Mestre zopet z bombami, ubiti ni bil nihče. Škode nikake. Dve naši letali sta metali bombe na Matarello in sta prisilili jedno sovražno letalo, da se je v smeri na Trident spustilo na tla. Skupina Capronijev 12 jedrot, spremljana po neuportskih letalcih, je obmetala železniško postajo Duvovlje - Skopo, Kraška planota, z bombami in je zadelo v polno železniške naprave, skladišča, na postaji stoječe vlake in vodne shrambe. Naši letalci so pregnali sovražna letala, ki so se bila dvignila v obrambo in so se vrnila kljub najsilnejšemu artiljerijskemu ognju vsi nepoškodovani.

hišo starešine, zraven katere ga je čakalo že vse polno zadovoljenih kmetov. Starešina, Antjep Sjedelnikov, je bil kljub svoji mladosti — bil je nekaj čez trideset let star — zelo strog ter je držal s predpostavljeno, dasiravno je bil sam reven in je davke neredno plačeval. Videti je bilo, da je zadovoljen s svojim starešinstvom in svojo močjo, ki jo je znal kazati samo v obliki strogosti. Pri vaških zborovanjih so se ga bali in so mu ubogali, na cesti ali pred krčmo je včasih planil na pijanca, mu zvezal roke na hrbet ter ga zaprl; nekoč je bil zaprl celo staro mater za celih štiriindvajset ur, ker je bila prišla namesto Josipa na zborovanje ter se začela kregati. Starešina ni bil nikdar živ in v mestu, niti ni bral knjig, vedel pa je za razne pametne besede ter jih uporabljal pri razgovoru, zato so ga spoštovali, dasiravno ga niso vedno razumeli.

Ko je stopil Josip s svojo davčno knjžico v koč starešine, je sedel Stanovoj, starec s sivo brado in sivi uniformski suknji, pri mizi in pisal. Koča je bila snažna, vse stene so bile okrašene s slikami, izrezanimi iz časopisov, in na najboljšem prostoru, zraven svetlih podob, je visela slika Batenberžana, bivšega bolgarskega kneza. Blizu mize je stal, roke navzkriž, Antjep Sjedelnikov.

(Dalje prihodnje.)

Priprave za novo ofenzivo.

Lugano, 20. septembra. Neka korespondenca v »Giornale d'Italia« s fronte podaje o novi ofenzivi sledeče podrobnosti: Cel mesec se je porabilo za pripravo novega sunka, to se pravi za artiljerijski in munijski transport, za zgradbo novih poti in črt in zlasti za rešitev važnega problema preskrbe z vodo. V to svrhu je bilo napeljavanih na več kilometrov cevi in postavljenih obilo slamb za vodo.

20. september.

Lugano, 20. septembra. Rimski župan knez Colonna je izdal povodom narodnega praznika 20. septembra na rimske mečane manifest, v katerem je govoril o vrnitvi slavnosti v sijaju nove gloriole in združitve vseh Italijanov z lastno materjo. Župan je povabil bivšega tržaškega poslanca Atilija Hortisa, da naj prevzame govor ob odkritju spominske plošče za Battistija. Plošča se nahaja na neki zasebni liši med trgov in Cor-

som in ne na palači Venezia, kakor se je prvotno nameravalo.

Oficirske izgube.

Italija je izgubila po listih, objavljenih v časopisu, 4810 oficirjev, med temi 11 generalov, ki so padli ali podlegli dobljenim ranam.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Nova lista pod prisilno kontrolo postavljenih avstrijskih in nemških tvrdk vsebuje zopet 130 imen. V Oenevi so morali opustiti kontrolo nad predilnico, ker je upravitelj dognal, da pri akcijski družbi za to predilnico ni udeležen ne nemški ne avstrijski kapital. Mornariško ministrstvo razglasa glede na javne nujne nasvete, da so za obrambo italijanskih mest storjene že vse mogoče odredbe in da so nevarnosti tako omejene na minimum. Na poklicanih mestih proučavajo neprestano izpolnjevanje obrambne tehnike. — Italijanski listi poročajo, da so mramornato ploščo z grbom s »Palazza Venezia« odstranili in jo izročili španskemu poslatištvo.

Priprave za revolta na Grškem.

Ententno časopisje pričakuje, da se novi grški kabinet ne bo mogel držati. Konflikt je kmalu izbrisan in Venizelos je vedno pripravljen pomagati svojim francoskim prijateljem. Poroča se, da razvija grški revolucijski komite v Solunu živahno delavnost. Kakor poroča »Corriere della Sera«, namerava komite proklamirati neodvisnost Makedonije ter otokov od kralja Konstantina ter postaviti Venizelosa na čelo provizorične vlade. Venizelos pride te dni v Solun. Francoski listi ogorčeno trdijo, da bo deloval Kalogeropoulos za nemški račun in da bo spiritus agens novega ministristva bivši dunajski grški poslanik dr. Streit, ki je nemškega pokolenja in velik prijatelj centralnih držav ter intimitus kralja Konstantina.

Proti kralju in kraljici.

Curih, 20. septembra. »Popolo d'Italia« pozivlja četverozvezo, naj napravi grški komediji konec. Kralja Konstantina je treba radi nezvestobe odstraniti, kraljico Sofijo pa internirati v kakem samostanu. Ententa naj nadalje razpusti grško armado ter zasede Atene. Vsako odlašanje bi bilo za četverozvezo skrajno škodljivo.

Nemška obljuba Grški.

»Nea Hellas« poroča, da je Nemčija obljubila Grški, da Nemci in Bolgari ne bodo prodirali preko Sarantopora. Dogovorjeno z Nemčijo se bo baje določil nevtralni pas od Kočane do Jekaterina, ki ga bodo grške čete stražile.

Pašić in Venizelos.

Preko Curiha poročajo: Srbski ministrski predsednik Pašić se je setal v Atenah z Venizelosom. Sestanek je imel jako demonstrativen značaj. Venizelos je pred veliko množico objel Pašića ter izjavil da bo Srbija kmalu zopet dobila izgubljene dežele nazaj in izšla iz vojne večja in močnejša. Venizelos je obžaloval, da o Grški ne more kaj podobnega trditi, ker je postal položaj Grške jako nesiguren.

Vojna z Rusijo.

Ljuti boji v Karpatih, v katerih je zapadel prvi sneg, se nadaljujejo. Izvzemši manjše lokalne uspehe, si Rusi tudi v torek niso mogli izvozevali nobene zmage. Na ostali fronti so bili ruski navalni krvavo odbiti. Pri Lipnici Dolni poteka boj za čete generala Bothmerja ugodno.

RUSKO URADNO POROČILO.

18. septembra popoldne. Poročati ni ničesar važnega.

Brusilov o odporni sili Avstrije in Nemčije.

»Pester Lloyd« poroča: General Brusilov je izjavil ruskim vojnim poročevalcem, da bodo najvažnejše vojne operacije po njegovem mnenju še letos končane. Rusija da sme biti s tem, kar je do sedaj dosegla, popolnoma zadovoljna. On (Brusilov) ne preceňuje intervencije Rumunije. Rumunija ne more izsiliti odločitve, kvečjemu lahko pospeši konec vojnih operacij. Rumunija je prepozno intervenirala, da bi mogla biti jeziček na tehtnici. Akoravno je avstro-ogrsko armada v bojih ruske ofenzive mnogo trpela, je moglo avstrijsko armadno vodstvo vendarle v najkrajšem času postaviti nadomestno armado, kakor da bi jo iztepla iz tal. Treba je priznati, da ima sovražnik izvrstno dopolnilno organizacijo. Rezerve Nemčije so brezdvomno še jako znatne. Temu je dokaz že dejstvo, da ima Nemčija še vedno velike čete na desetih raznih bojiščih: na zapadu, na ruski fronti, na Sedmograškem, v Dobrudži, ob Sueškem prekopu, v Mezopotamiji, v Armeniji, v Perziji, Mali Aziji in v grški Makedoniji. Izvojevati zmage proti takemu sovražniku, je težko, toda častno. Zmaga entente je seveda neizogibna, ako bo trajal neprestani silni pritisk na vseh frontah, ki bo končno predrl sovražno elastično zaporno mrežo.

Pretirane ruske številke.

Nemški vojni poročevalci javljajo iz avstro-ogrškega glavnega stanja: Ogromne številke o avstro-ogrskih vojnih vjetnikih, ki da so prišli Rusom v roke, so le genda. Vsled navedb v ruskih poročilih se je ponekod govorilo, da so Rusi vjeli tekom svoje ofenzive 400.000, potem 500.000, da celo 600.000 Avstrijcev. To je nezmisljena bajka. Na podlagi popolnoma novih izračunavanj znaša, kakor je sedaj ugotovljeno, celokupno število od Rusov tekom njihove, 4. junija pričetke ofenzive, vjetih avstro-ogrskih vojakov le nekoliko čez 100.000 mož. Ta konstatacija bo, upajmo, za vedno odpravila razna brezmiselna pretiravanja.

Bitka ob Sommi

NAD FLANDRSKO OBALO.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Nemški hidroplani so 19. septembra popoldne zopet napadli z bombami pred flandrsko obalo stoječe sovražne pomorske voje, sile ter neki rusilec kakor smo brezdvomno konstatirali, večkrat zadeli.

Šef admiralskega štaba mornarice.

Berolin, 19. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Dne 18. septembra so naša letala zopet napadla pred flandrsko obalo stoječe sovražne pomorske boje sile, obstoječe iz 2 monitorjev, 16 torpednih rušilcev in matične ladje za letala. Na matični ladji smo neoporečno konstatirali, da smo jo enkrat zadeli. Eno letalo sovražne letalske flotilje, ki je dospelo v obrambo proti našim letalom, smo prisilili, da je na nizozemskih tleh pristalo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

19. septembra popoldne. Na fronti ob Sommi je oviralo slabo vreme operacije. Ponoči smo nekoliko napredovali vzhodno od Bernyja ter pripeljali nekaj vjetnikov. V Champagni se je nemško bombardiranje naših pozicij vzhodno in zapadno od ceste Souain-Somme Py ojačilo. Zvečer je sledilo več poskušenih nemških napadov zlasti v ruskem odseku, kjer so petkrat zapored napadli. Povsod je zaporni ogenj in ogenj strojnih pušk zadržal napadalce ter jim prizadajal težke izgube. Nekaj vjetnikov je ostalo v naših rokah. Na levem bregu Mose se je popolnoma ponesrečil nemški nenadni napad na strelske jarke na južnem pobočju Mort Homma, ki smo jih bili včeraj zavzeli. Zapadno od Pont à Moussona smo z ognjem pušk razpršili nemški oddelek, ki se je skušal približati našim pozicijam pri Flireyju.

19. septembra zvečer. Slabo vreme je oviralo boj na večjem delu fronte. Poročati ni ničesar, razen o močnem delovanju artiljerije na obeh bregovih Somme in na desnem bregu Mose v odseku Fleury-Vaux-gozd Chapitre.

Belgijsko uradno poročilo.

19. septembra. Po mirni noči je čez dan na več točkah belgijske fronte artiljerijski ogenj polagoma naraščal; zlasti južno od Dixmuidna so belgijske baterije silno odgovarjale sovražnim topovom.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. septembra. Splošni položaj je neizpremenjen. Južno od Ancre močno delovanje. Krajeven napad na naše strelske jarke vzhodno od Martinpuicha smo z lahkoto zavrnili. Pri Rensartu smo zbili s topovskim ognjem sovražni balon. V sosedstvu višine 60 smo spravili s svojim ognjem do eksplozije sovražno municijsko skladišče.

Za branitelja Verduna.

Mestu Verdun je bil podeljen križec častne legije. Na posebno

častno ploščo častne legije se je vpisalo ime branitelja Verduna generala Nivelle ter je bil Nivelle imenovan za višjega častnika častne legije.

Angleške izgube.

Angleški seznam izgub od 13. do 16. in 18. septembra vsebujejo 1877 častnikov in 24.200 mož. Baje namerava angleška vlada odpustiti iz državne službe vse moške, ki jih je lahko pogrešati, da se zamaže vrzeli v vojski. Baje pride tudi še do naknadnega prebranja.

Ostende.

Berolin, 19. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Glasom uradnega naznanila angleške admiraltete je baje flotilja angleških hidroplanov 16. t. m. dopoldne bombardirala težke baterije pri Ostendu. Kakor nam poročajo z merodajne strani, se tak napad ni izvršil, pač pa je poskusil v noči od 16. na 17. t. m. neki sovražni letalec napasti Zeebrugge. Vrgel je svoje bombe brez škode v morje.

Pobegli francoski častniki.

Iz Amsterdama poročajo: Na otoku Ork v Zuidrski morski kotlini internirani francoski častniki so pobegnili.

Portugalska.

Iz Lizbone poročajo: Čete prvega in četrtega armadnega zbora so poklicane pod zastavo.

Francoski parlament.

Socijalist Costadan je v francoskem parlamentu pozval vlado, naj vresniči enotnost v nastopu četverozveze, kakor je vresničila enotnost fronte.

Ministrski predsednik Briand je rekel, da so vsa prizadevanja v četverozvezi združenih narodov osredotočena na dosego zmage. Angleška varuje morja in igra zmagovito vlogo na Francoskem. Vzlic velikim težavam je ustvarila strašno armado. Italija se je prostovoljno pridružila, Rusi so premagali transportne težave in spravili vojske na Francosko in na Balkan. Združiti moramo vse svoje pomočke, vse svoje sile in ves svoj denar. Cela Francija hoče, da ni bilo zastoj prelit toliko krvi, hoče, naj postane Francija po vojni večja in da triumfira ideja svobode.

Socijalist Brizon je z medklicem ugovarjal, da bi se zavlačevala vojna, ki zahteva toliko človeških žrtev.

Ministrski predsednik Briand je rekel, da je bila Francija napadena in da se je mogel napad zgoditi, je bila pohojena mala Belgija. Dve leti prenaša Francija invazijo in potiska Nemce korak za korakom nazaj, a zdaj se govori o miru. Kako izzivanje, kaka sramota za spomin padlih. Ne poznate mišljenja Francije, če mislite, da bi za ceno nekaterih sovražnih milijard takoj sklenila mir. Danes sklenjen mir, bi bil poniževalen mir.

Težki boji v Dobrudži.

Nemško uradno poročilo pravi, da se v Dobrudži sovražnik kar najživahneje brani, in poudarja, da se vršijo ob Trajanovih okopih ljuti boji z menjajočim uspehom. Bitka se vrši na črti Maralui - Manuk - Arabadži - Kokardža - Cobatinu - Tuzla, ki je silno utrjena in kjer se sovražnik ojačen z novimi četami drži. Vojaški strokovnjaki sodijo, da je smatrati že dejstvo, da so morali Rumuni odposlati s sedmograške fronte znatne sile v Dobrudžo, za važen strateški uspeh. Rumunija je nameravala postaviti proti Bolgariji prvotno le kakih 100.000 mož svoje polmilijske armade, ker je računala na izdatno rusko podporo. Mackensenova zmaga je prisilila Rumune, da so morali poklicati s Sedmograške še najmanj 100.000 mož. Rumunsko časopisje naznanja popolno pregrupacijo rumunske armade in poroča se, da je od 18. t. m. ves privatni promet na železnih Bukarešta - Cernavoda in Bukarešta - Jurgjevo ustavljen, očitno radi velikih vojaških transportov.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

20. septembra. Rumunska fronta. Ob Donavi je obstre-

ljevala naša artiljerija uspešno kolo-dvor v Turn Severinu. Bitka ob črti Maralui - Manuk - Arabadži - Kokardža - Cobatinu - Tuzla je trajala včeraj z največjo ljutostjo na obeh straneh. Sovražnik se je držal v svoji močniti utrjeni poziciji. Ob obali Črnega morja vlada mir.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

18. septembra. Južna fronta. Na Donavi smo s topovskimi strelji potopili barke s sovražnimi vojski. V Dobrudži artiljerijski boj. Južno od Cobadina je storila ruska baterija možnarjev, da je sovražna težka artiljerija utihnila. — Boji v zraku. Neko letalo je metalo na mesto Turnu Severin bombe.

Dogodki v Dobrudži.

Kakor poročajo listi, je general Ivanov odločil braniti Konstanco za vsako ceno. V Bukarešto je prbežalo na tisoče beguncev, iz Bukarešte pa se je, okrog 140.000 ljudi preselilo v rusko Besarabijo.

Velika nevarnost za Rumunijo.

»Ruskoje Slovo« poroča iz Renov: Ruski krogi smatrajo, da obstoja nevarnost, da bodo Bolgari pri Sistrirji prekoračili Donavo.

Boji v Makedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

20. septembra. Makedonska fronta. Boji za Florino se razvijajo nam v prilog. Z močnimi protinapadi, katerih se je udeležila naša konjenica, smo vrgli sovražnika nazaj ter mu prizadejali velike izgube. Bojišče je posuto s sovražnimi mrtvimi. Vjeli smo enega častnika in 11 konjenikov ruske brigade ter 100 mož 175. francoskega polka in vplenili 2 strojni puški. Silni sovražni napadi na višino Kajmakalan so se z velikimi izgubami za njega ponesrečili. V dolini Moglenice je položaj neizpremenjen. Artiljerijski ogenj z obeh strani in slabotne infanterijske akcije. Vzhodno in zapadno od Vardarja artiljerijski ogenj. Ob vzhodju Belašice planine vlada mir. Na fronti ob Strumi slabotno artiljerijsko delovanje.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

19. septembra. Orijentska armada. Na fronti ob Strumi nobene izpremembe. Na vzhodju Belašice planine so imeli Italijani živahne boje z Bolgari v pokrajini pri Zboru. Ob srbski fronti na obeh straneh silen topovski ogenj. Dva bolgarska protinapada v odseku Vetrenika sta bila od srbskega topovskega ognja odbita. Na levem krilu sovražnik ni poskusil protiakcije v smeri na Florino.

Srbsko prodiranje ustavljeno.

Rotterdam, 20. septembra. »Daily News« poročajo: Srbsko prodiranje je začasno ustavljeno, ne radi sovražnikovega odpora, temveč ker izvršujejo četverozvezne čete obkoljevalno akcijo okoli Bitolja. Srbi morajo le polagoma prodirati, ker so Bolgari razstrelili vse železniške mostove.

Francozi v Kastoriji.

Iz Aten poročajo: Francozi so zasedli Kastorijo. V Atenah se bojijo, da se bodo Nemci in Bolgari polastili Korice. Razmerje med novim kabineto in entento je napeto. Poslaniki četverozveze še niso obiskali novega

zunanjega ministra. Kalogeropoulos je dal izgnati iz Aten 25 Venizelistov radi kršenja nevtralnosti.

Grški prostovoljci v Sarraillovi armadi.

Iz Aten poročajo: Grške čete, ki se borijo pod poveljstvom polkovnika Kristobulosa na strani entente, štejejo že 20.000 mož. Sarraill jim je odkazal prostor v odseku ob Strumi.

»Petit Parisien« poroča iz Soluna: Grški komite je poklical rezerviste letnikov 1909. do 1912. pod orožje.

Preko Ženeve javljajo: V Solunu je prišlo do novih krvavih spopadov med kralju zvestimi oddelki 11. divizije in orožniki s Krete.

Grške homatije.

Izjava nove grške vlade.

London, 19. septembra. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Aten z dne 17. t. m.: Zunanji minister je včeraj objavil od ministrskega predsednika podano izjavo, da prevzema vlada, ki je sestavljena iz parlamentarnih članov, nasproti deželi popolno odgovornost za svoja dejanja in da sprejme junijsko noto entente v istem duhu kot jo je sprejel svoječasni ministrski predsednik.

Grški vojak na Nemškem.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Listi poročajo, da bo IV. grški armadni zbor nastanjen v Górlitzu.

»Tageblatt« piše: Vzhodno-makedonski grški armadni zbor, ki se nahaja sedaj na Nemškem, je bil, odkar so Angleži razstrelili most pri Demirhisarju, navezan na provijant, ki so ga dovažale ladje. Ententa pa je ladje zadrževala, češ da so živila namenjena Bolgarom. Grški vojski so morali cele tedne živeti od korenin in zelišč, hlebec kruha je stal v Kavali 8 frankov, škatljica vžgalic 50 centimes. Francoski vojski pa, ki so bivakirali v neposredni bližini grških čet, so se mastili s konzervami, katerih prazne škatlje so metali Grkom.

60.000 ton žita v Kavali.

»Matin« pravi, da so našli Bolgari v Kavali 60.000 ton žita, last IV. grškega armadnega zbora.

od Ipli Buruna, zapadno od Ajvalija, so imeli uspeh. S svojim artiljerijskim ognjem smo potopili dve sovražni jadrnici bežečega sovražnika s posadko vred, odvzeli sovražniku več pušk ter napravili tudi sicer plen. — Ostale fronte. Nobene-ga pomembnega dogodka.

20. septembra. Fronta pri Felahiju. Sovražnik je obstreljeval 19. t. m. zopet naše pozicije s svojo najtežjo artiljerijo ne da bi bil napravil kakršnokoli škodo. Perzijska fronta. Dne 19. t. m. so Rusi v raznih smereh s slabotnimi silami napadli Dewlet Abad. Obenem so prešle ruske konjeniške čete na severu Hamadana v napad. Odlili smo jih. Kavkaška fronta. Na desnem krilu smo zavrnili silne sovražne napade v odseku Ognot. Z ostalih front nobenih pomembnih dogodkov.

Padel turški general.

V Kavkaziji je padel brigadir Faik paša.

Boji na morju.

Delo podmorskih čolnov.

Berolin, 18. septembra. Wolffov urad poroča: Razen nevtralnih in sovražnih trgovskih ladij, navedenih v seznamu 16. septembra, so naši podmorski čolni v angleškem Kanalu potopili še 20 sovražnih in nevtralnih trgovskih ladij s skupaj 36.900 tonami, slednje, ker so vozile konterbando v sovražne dežele in jih ni bilo mogoče vpleniti. V celem je bilo od

naših podmorskih čolnov v angleškem Kanalu in Atlantskem oceanu potopljenih 53 ladij s skupaj 74.088 tonami.

Trgovska plovlba.

Angleška parnika »Dewa« (3802 toni) in »Lord Tredegar« (3856 ton) sta bila potopljena. — Na danskem parniku »Frederik VIII.« so Angleži v Kirkwallu zaplenili pošto. — Nizozemski parnik »Prinz Hendrik« so zadržali na Angleškem.

Angleški parnik »Tagens« je bil v Kanalu od nemškega podmorskega čolna torpediran. — V Biscavskem zalivu je bil potopljen parnik »Lyderhorn« iz Bergna od nemškega podmorskega čolna.

Iz Londona poročajo, da sta bila dva angleška parnika s skupaj 800 tonami potopljena.

Vojaški načrt četverozveze.

Amsterdam, 20. septembra. Iz Londona poročajo: Vojaški napori četverozveze stremijo za tem, obrniti položaj na bojiščih se pred zimo v priloge ententi. Uspehi, ki jih četverozveza pričakuje, pa so bolj političnega, kakor vojaškega značaja. Če zimo pa hoče ententa svoje rezerve in svoj material tako pomnožiti, da bi mogla prihodnjo spomlad odločiti vojno s kratko veliko ofenzivo.

»Sicer je vse v nevarnosti.«

Italijanski general Buonini, ki je poslanec za Lucco, toži v listu »Idea Nazionale« radi nevarnosti, ki grozi ententi, ker nima enotnega vrhovnega poveljstva. Buonini pravi, da se žal ne da doseči jednega višjega poveljnika za vse fronte, ker ni take osebe na razpolago, ali vendar potrebna je vsaj večja jednotnost, sicer je vse v nevarnosti.

Pritisk entente.

Konferenca ministrov skandinavskih držav.

Dne 19. septembra so se sestali v Kristianiji zastopniki Švedske, Norveške in Danske, da razmotirajo o položaju in o sredstvih za vzdržanje nadaljne nevtalnosti skandinavskih držav. Konferenca, ki bo trajala pet dni, zboruje v težavnih časih. Pritisk entente na skandinavske države postaja vedno silnejši, anglofilni in frankofili so zlasti na Norveškem in na Danskem živahno na delu. Zadnja angleška nota Švedski kaže, za čim stremi ententa. Nemško časopisje priznava, da je za držanje skandinavskih vlad korektno, svari pa z ozirom na agitacijo norveškega in danskega časopisja za četverozvezo, pred vsakim optimizmom. Dogodke v severnih državah je treba pazno zasledovati.

Pri dinerju na čast udeležencem ministrski konference v Christianiji je kralj pozdravil danske in švedske ministre ter izrazil svoje in prebivalstva simpatije. — Določena delavnega programa konferenca nima, zato tudi o končno obveznih sklepih ne more biti govora. Glavno vprašanje bo pač tvorilo vzdržanje nevtalnosti.

ANGLIJA PROTI NORVEŠKI.

»Vossische Ztg.« poroča iz Christianije: Na današnje žitno borzo je dospelo iz Londona razburljivo poročilo, da je Anglija sedaj v resnici odrezala Norveško od vsega dovoza žita in moke.

»Aftenposten« naglašja, da smatrajo v borznih krogih položaj za zelo resen. Jasnje je, da prihaja stališče Norveške in cele Skandinavke od dne do dne bolj nevzdržno. Brez ameriškega žita in brez ameriške moke mora Norveška stradati. Anglija ve to in je zabarikadirala dovozne ceste Norveške in vse Evrope preko Atlantskega oceana.

Švedska.

Milan, 18. septembra. (Kor. ur.) Glasom rimskega poročila »Corriere della sera« ne bo ostalo s strani entente pri odgovoru Švedske na ententno noto, marveč bo ententa ponovila svoj diplomatski pritisk in če treba, samolastno pričela v švedskih vodah s takimi koraki, da katerih se smatra Anglija prisiljena za poostreitev blokade proti Nemčiji in za zagotovitev prometa z Rusijo.

Uradno italijansko glasilo »Consulato« pravi v kratki noti o odgovoru Švedske ententi, da Švedska ne bo imela zadnje besede, ker je Anglija odločena iti po preključu londonske pomorsko-pravne deklaracije do skrajnosti.

»Le Journal« govori o švedski noti entente, ki jo imenuje »ošaben in nezadosten odgovor«.

Španska.

Ministrski predsednik Romanos je izjavil, da je vsak vpliv iz inostranstva na špansko politiko brez-

uspešen. Baje je francoska vlada zahtevala od španske vlade, da preprope bivšemu sultanu v Maroku Muleju Hafidu, ki je organiziral več komplotov za osvoboditev Algerije, bivanja v španskih pristaniščih.

Ogrski državni zbor.

Včeraj je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o predlogih glede sklicanja delegacij.

Poslanec Nagy je izrekel upanje, da se Ogrska po zmagovitem koncu vojne pomladi in sicer na podlagi poštene reforme zemljiške posesti in splošne volilne pravice. Poslanec Holló je rekel, da je ohranitev zgodovinskih narodov predpogoj miru in da se sme skleniti le mir, ki onemogoči vse vojne. Poslanec Hedervary je grajal, da državni zbor ni dobil nikakega poročila o številu vojnih vjetnikov, ne o njih položaju. Ko je konzulat v Novem Jorku začetkom vojne izdal vpoklicne pozive, je na desettisoče ljudi popustilo delo in prišlo v Novi Jork, a za njih preskrbo in odprav v domovino se ni ničesar poskrbelo. Poslanec Zlinsky je opozarjal, kako na Francoskem parlament in časopisje pomagata, da se poveča narodna sila in zahteval, naj se store že zdaj pripravne za čas po vojni. Poslanec Lachne je govoril o brošuri »Naš zadnji boj«, ki je polna napadov na Madžare, ter je grajal, kako se je rešilo vprašanje o grbi in znakih, ter da se ogrski črnovojniki uvrščajo v avstrijske polke.

Poljedelski minister Ghillany je odgovarjal na interpelacijo glede uredbe vojnega žitnega urada. Polovica delnic je v rokah države in komisijonarjih ima le 10 odstotkov delnic. Izmed nastavljenecv jih je le 280 oproščenih vojaške službe. (Poslanec Sümezy. V Avstriji jih je petkrat toliko oproščenih!) Minister je zavračal očitanja, da dela vojni-žitni urad prevelike dobičke in da so plače nastavljenecv pretirano visoke.

Poslanec Rath je interpeliral zaradi zamujene obrambe meja in prebivalstva Sedmograške. Med njegovim govorom so nastali burni pripori. Poslanec Barcsay je govorniku zaklical: Pa pomagajte se vi, braniti Sedmograško, poslanec Szilagyi pa mu je zaklical: Vi se upate tako govoriti, ki ste dali svojo častno besedo, da se boste vojskovali proti sovražnikom Ogrske? Nastal je velik hrup in prepir. Ko je nastal mir, je poslanec Rath pojasnil, da ga je poslanec Szilagyi kot rezervnega oficirja ovađil, da pa je bila ovađba kot neutemeljena položena ad acta. Daje je povedal, da je na povratku iz Amerike bil v Bonteauxu prisiljen, dati svojo častno besedo, da se ne bo boril proti ententi. Vzglc temu se je oglašil za službo na fronti proti Italiji, a ker se mu to ni dovolilo, je vstopil v honvedsko markskompanijo. Pozneje se mu je z merodajne strani reklo, da je to po haški konvenciji nedopustno, na kar je prestopil k avditorijatu. Opozicija je bila silno ogorčena na Szilagyi, češ da je vpriporil gonjo na Rathja.

Poslanec Szilagyi je pojasnil, da so se tudi drugi poslanci pred vojno mudili v inozemstvu, a prišedši domov, šli na fronto, dočim je Rath dal svojo častno besedo, da se ne bo boril proti sovražniku.

Nastal je zopet velikanski hrup in malo je manjkalo, da se ni vnel pretep.

Razprava o predlogu na sklicanje delegacij bo danes končana. Zaključili jo bodo govori grofa Andrasya, grofa Tisze in grofa Apponyija.

V nadaljnjem poteku se je interpeliral poslanec Szterenyi o vprašanju podpore sedmograških begunccev. Grof Tisza je odgovoril, da pač ni nobenega Ogra, ki bi ne bil prepričan, da morajo biti zasedeni kraji sovražniku ne le zopet iztrgani, temveč da jih bomo zopet res dobili nazaj in da bomo zopet vstavili cvetoče življenje, ki je tam vladalo. Vlada bo uporabila v to svrhu potrebna materialna sredstva, ne da bi se baš postavila na pravno stališče odškodnine. Grof Karolyi je interpeliral v zadevi bodoče zunanje politike. Vprašal je tudi, ali je res, da so se centralne države dogovorile, da prevzame vodstvo armad nemški cesar. Grof Tisza je odgovoril: Ni. Veličanstvo se ni odreklo nobeni svojih suverenih pravic, temveč je v izvrševanju svojega suverenskega prava poverilo armadnemu vrhovnemu poveljniku reševanje gotovih agend. Navzlic temu je Ni. V. v posesti vseh svojih suverenih pravic v osebnih in stvarnih vprašanjih ter jih lahko kadarkoli hoče izvršuje napram armadnemu vrhovnemu poveljniku. (Pritrjevanje na desni.) Zato ne more biti govora o tem, da so suverenska prava Ni. V. v kateremkoli oziru tangirana.

Junaški boji v dnevih maja in junaja na jugozapadni fronti.

(Dalje.)

Praporščak v rezervi Avgust Wimmer pehotnega bataljona IV./84 si je pridobil s podvzetji, ki jih je s sijajnim elanom izvršil od 20. do 25. maja t. l., ko je tvoril bataljon še sam dolinsko skupino v Vallarsu, zlato hrabrostno svetinjo Dne 20. maja je vdrl praporščak Wimmer kot prvi v utrdbo Valmorbia, ki jo je imel sovražnik še zasedeno in ki je deloma gorela, ter zasledoval sovražnika čez višinsko točko 1407, katero višino je zasedel. Ob 12. in 15. minut se je zglasil junaški praporščak prostovoljno za patroliranje preko Lena proti utrdbi Mattasone. Šel preko nje na bližnje pobočje, da orijentira bataljonsko poveljništvo o situaciji na desnem krilu ter dospel skoraj na rob višine, od koder so ga silno obstreljevali. Dne 21. maja se je vrnil ter podal izborna poročila. Dne 22. maja je izvršil zopet prostovoljno izviden pohod onstran Lena preko St. Ane ter napravil zvezo z deželnimi strelci. Dne 24. maja je prodril s 5 možmi preko od sovražnika zasedenega Raossija proti Chiesi, vsled česar je padel Raossivnašopost, ter izvršil 25. maja ob 1. ponoči napad na zasedene pozicije pri Chieri. Njegovi izredni hrabrosti se je bilo posebno zahvaliti, da je mogel bataljon prodrati preko važnega odseka Anghebeni, ne da bi bil imel bastvene izgube.

Praporščak v res. Rado Lungulo v pešpolka št. 10 je pripeljal svojo četo med napadom na višino Belmonte dne 31. maja 1916 v silnem sovražnem infanterijskem in artiljerijskem ognju brez izgub do sovražne glavne pozicije. Strojna puška sovražnikova je ovirala nadaljnje prodiranje s silnim ognjem v boku. Hitro odločen je prodril praporščak Lungulo proti strojni puški, vrgel ročno granato v pozicijo, ki je ubila poveljnika in več mož, vjel ostalo moštvo ter vplnil strojno puško. Nadalje prodirajoč je v naskoku zavzel višje zgoraj ležečo napravo v boku ter pobil posadko. Da omogoči prodiranje drugih lovskih poveljništev, se je okrenil proti levi, proti višini Belmonte, na kateri se je sovražnik trdovratno branil. S silnim ognjem v boku je preprečil, prijeli štrafunske oddelke v hrbtu in boku. Temu iniciativnemu, energičnemu, samostojnemu delovanju se je bilo zahvaliti, da smo vzeli Treše in tamošnje oporišče.

Praporščak v rezervi Konrad Sühs, lovskega bataljona št. 23, je bil v bitki dne 3. junija 1916 poslan, da varuje desno zapadno krilo neke skupine lovcev ter je spremeljal skupino spredaj na strani. Prodirajoč preko jugo - vzhodnega pobočja višinskega hrba »Belmonte«, je opazil, da je na gospodujoči višini pri koti 1206 več sto korakov odprta vrzel v fronti, ki jo je držalo le malo ljudi in ena strojna puška napram zelo veliki sovražni premoči le s težavo. Takoj je spoznal veliko važnost te višine in nevarnost, ki je grozila od tam lastni skupini ter je samostojno posegel v boj, ki je divjal na koti 1206, zavrnil od več stotnih izvedene napade s svojo majhno četo tudi še takrat, ko mu je popolnoma zmanjkalo municije ter imel končno popolnoma v posesti višino Belmonte. Vjel je 250 mož in vplnil eno strojno puško.

Črnovojniški desetinik Štefan Krenn domobranskega polka št. 3 se je odlikoval že pri napadu na hrbe Marcaj dne 20. maja 1916 s posebno spretnim vodstvom svojega roja in osebnim hrabrostjo. Sijajno se je pa izkazal kot patroljski poveljnik 22. maja. Poslan naprej, da zasleduje sovražnika, je vjel 15 mož, napredoval nevzdržno ter zadel pri tem zapadno od Larica na sovražni oddelek, ki je ravnokar skušal razdejeti top kalibra 30-5 cm.

Ko je zagledalo moštvo našo patroljo, je poskusilo, da pridobi časa za razdejanje topa, z obupnim odporom. Krennova patrolja se je na njegovo povelje z vriščanjem vrgla na sovražnika, vjela enega častnika in 30 mož ter vplnila vsled tega neustrašnega nastopa nepoškodovani top. Krenn si je pridobil s tem junastvom k srebrni hrabrostni svetinji II. razreda, ki jo je že imel, še »zlato«.

Praporščak v rezervi Rihard Moschowitz pešpolka št. 73, ki si je bil že prej priboril »malo srebrno«, je iz lastne inicijative dne 26. maja 1916 na gori Moslach pri koti 1561 v silnem ognju prodril z ogorženim levim krilom ter z največjo hrabrostjo naskočil sovražno pozicijo. V boju je sam s pištolo ustrelil tri Italijane. Ko je kmalu nato ogrožal sovražnik z veliko premočjo posest zavzete gore Moslach, je obrnil v najnevarnejšem ognju dva vplnila to-

pa proti naskakujočim Italijanom ter je zavrnil pet protinapadov s hitrim ognjem karčez z velikimi izgubami za sovražnika, pri čemer je sam delal pri enem topu. Protokol, sestavljen o tem junastvu, pravi:

(Konec prihodnjic.)

Razne politične vesti.

— **Težave bodočega mira.** Visok diplomat je zastopniku nekega nizozemskega lista rekel glede težav pri bodočem sklepanju miru: Pred sklepom miru je potrebno daljše premirje. Ali bo med premirjem uvoz živil v Nemčijo ustavljen in se bo nadaljevala gospodarska vojna? To bi položaj Nemčije silno otežilo, dočim bi nasprotniki imeli vzrok pogajanja kar mogoče dolgo zavlačevati. Če bi se pa dovolil dovoz živil, bi si Nemčija preskrbela velike zaloge in potem vojno znova začela. Mirovna pogajanja bodo dolga že z ozirom na različne interese, ki pridejo v poštev in z ozirom na storjene obljube. Dobro je to, da ni pri nobeni stranki posebnega veselja za aneksije. Glavna točka prepira bo Alzacija in Lotaringija. Belgija ne postane ne večja, ne manjša. Na ustanovitve samostojne Poljske ni dosti upanja, ker je Rusija še premočna, da bi jo prostovoljno odstopila, Nemčija in Avstrija pa tudi ne dasta svojih poljskih dežel. Se težje je finančno vprašanje. Najbrž bo Angleška edina država, ki bo imela še kaj denarja in se bo čutila kot zmagovalka. Svoje zaveznike ima na zlati vrvi, s katere se ne bodo mogli odtrgati. Vojaška moč Nemčije nima pomena za Angleško. Vojne stroške bo že vsaka država sama poravnala.

— **Sovražstvo Angležev proti Nemcem.** Anglofilski »New York Tribune« je priobčila nedavno članek, v katerem slika strahovito sovražstvo angleškega naroda proti Nemcem. Angleži danes ne sanjajo o ničemer drugem, kakor o popolnem propadu Nemčije. »Angleži vseh slojev niso menda nikdar nobenega naroda tako sovražili in zaničevali, kakor sovražijo in zaničujejo Nemce. Nemec je danes Angležem tisti človek, ki žene in otroke na kopnem skrni, na morju pa jih mori. On je tisti, ki angleške ranjence in vjetnike brutalno trpinči. Nemec je povzročitelj zeppelinških napadov, zločinec, katerega podmorski čolni so morilno in ne bojno orožje. Nemec ne priznava nobenih zakonov človečnosti ali prava. Zato ga Anglež ne črti le kot narod, temveč kot človeka in nobena mirovna pogodba ne bo mogla tega sovražstva odpraviti. Tako bodo mnogi Angleži sodili o Nemcih še čez sto let. Londonska »Morningpost«, ki ponatiskuje članek ameriškega lista, pravi da podaja točno sliko razpoloženja, ki vlada na Angleškem proti Nemčiji ter pristavlja: Da naše sovražstvo proti Nemcem je globoko in silno kakor instinkt. Prešle bodo generacije, predno bo prenehalo ime »Nemec« biti pri nas psovka in izraz zaničevanja. Naše sovražstvo ne pozna nobenih mej, za nas in najbrž tudi za naše zaveznike je Nemčija v bodočnosti iz družbe evropskih narodov izključena, je kakor gobav človek, kateremu se približati je smrtna oskrumba.« »M. N. N.« kjer čitamo predstoječe izvečke pristavlja, da bi bilo napačno smatrati te izbruhe le za gobezdanje časnikov, ki je najmanj silno pretirano. Treba je marveč, da si ne delamo nikakih iluzij o tem, da hoče angleški narod le mir, ki bi ga sam diktiral.

— **Italija in Nemčija.** »Pester Lloyd« poroča, da so na migljaj iz Londona začeli zdaj v Italiji veliko gonjo proti avstrijskim in nemškim trgovinam, tovarnam, gostilnam in vilam. Vsak dan prijavljajo listi razglase o sekvestriranju takih imetij. Avstrijskih imetij take vrste ni dosti, pa je jako mnogo nemških. Tudi snujejo v raznih mestih protinemške zveze za hujskanje. Florentiska »Leggia Anti-Tedesca« oznanja v svojem programu, da je njena naloga gojiti in podpihovati sovražstvo proti vsemu, kar je nemškega. Udeležuje se te gonje pač le malo oseb ali ker se z drobižem pri italijanskem mestnem proletarijatu jako mnogo opravi, ni čuda, da se vedno ponavljajo hrupne demonstracije. V Milanu so bili že pravi politični boji med temi hujskaci in med nasprotniki vojne, a policija je vedno prišla le nasprotnike vojne.

— **Nemčija, Danska in Nizozemska.** Berolinski listi javljajo: Pri dolečbi kurzov za devize na berolinski borzi je član ravnateljstva državne banke pojasnil zbranim finančnikom, da so razširjene vznemirljive vesti o razmerju med Nemčijo, Dansko in Nizozemsko popolnoma neutemeljene, in jih le razširjajo angleški agenti. Rekel je dalje, da je razmerje med Nemčijo, Dansko in Nizozemsko vsekozi prijateljsko in nič ne kaže, da bi se v doglednem času premenilo.

Vojna in tuberkuloza.

Priobčil dvorni svetnik dr. Edvard princ Liechtenstein.

(Dalje.)

II.

Tuberkuloza in vojna.

Svoj čas so mislili, da je jetika posledica razuzdanega življenja, predčasne zlorabe tobaka in pogostih prehlajen. Danes vemp, da temu ni tako. Imenovane okolnosti sicer lahko pospešujejo razvoj tuberkuloze, nje pravi vzrok pa je edinole bacil tuberkuloze, ki prihaja od zunaj, in sicer po navadi z zrakom, ki ga vdihamo v naše telo.

Prvi, ki je to brezdvomno dokazal, je bil Robert Koch. Njemu se je leta 1882, posrečilo, da je bacila tuberkuloze s posebnimi barvili dognal v izmekkih jetičnikov, da ga je vzreld v čistorejnih kulturah in da je, vcepivši živalim in bacile iz teh čistorejnih kultur, nanje prenesel tuberkulozo. Pb naključju je istega leta in še pred Kochom ter skoro gotovo brez njegove vednosti, Baumgartner opozoril na bacila, ki se nahajajo v izmekkih jetičnikov in ki je s Kochovim bacilom identičen. Kako majhen je ta bacil, si lahko predstavljamo, če čujemo, da je treba 300—400 takih bacilov položiti navzdolž enega za drugim, da dosežemo dolžino 1 milimetra.

Ta drobni bacil se po navadi že v zgodnji mladosti, večinoma potom dihal, prenese na človeško telo, kjer se naseli v prsnih ali vratnih žlezah. V mnogih slučajih provzroča potem pri otrocih škrofulozo, ki ni nič drugega, kakor nekoliko manj opasna tuberkulozna žlez. Tu moramo precej naglašati, da se tuberkuloza nikakor ne loti le pljuč, temveč da na njej lahko oboli vsak organ, tako razven pljuč oprsna in trebušna mreža, žleze, kosti, koža, črevo, možganska opna itd.

V večini slučajev premaga otroški organizem vrinjene bacile; ti se zakotijo v žlezah, ne da bi napravili posebne škode. Taki otroci ostanejo zdravi, če imajo v nadaljnjih mladostnih letih možnost, živeti v ugodnih in zdravih okoliščinah. Ako pa jih tlačijo neugodne razmere, kakor uboštvo, lakota, nesnaga, vlažna stanovanja, naporno delo in delo v prašnih delavnicah, tedaj se bacili v žlezah zopet ožive, tuberkulozno obolenje se znova razvname in razširi na pljuča ali pa se bacili iz žlez celo raztrosijo po krvi, provzročujoč po raznih organih tuberkulozna obolenja. Najnevarnejša je starost okoli 20 let, kajti v tej se tuberkuloza kaj rada razpase in razširi po drugih organih. To je tudi vzrok, zakaj vojna s svojim nadčloveškim naporom, s svojim nerednim in časih nehigijeniškim življenjem pri mnogih mladih vojakihi, ki so navidezno zdravi odšli od doma, znova razvname v mladosti obolele in kakor se je zdelo, že ozdravljene pljučne žleze, vsled česar obolijo ti vojaki na vnetju gornje pljučne krpe ali z drugo besedo, na začetni tuberkulozi.

Tako je pri nas in tako je tudi pri naših sovražnikih. Ne vojska kot taka je vzrok tuberkuloze; vsled vojske marveč pridejo mnoge manj zdrave in že v svoji mladosti s tuberkulozo okužene osebe v neugodne okoliščine, ki bi jih ne bile doživele v mirnem času.

Sele raziskave zadnjih let so dognale, da je okužbo in prvi postanek tuberkuloze iskati v otroških letih, dočim se bolezen očitno pojavi v cvetoči mladeniški dobi. Mnogo dalj časa pa nam je znano, da je tuberkuloza ozdravljiva, tudi če je že očitno razvita. Svoj čas glasoviti kliniki Schönlein je bil še leta 1837. mnenja, da od 50 do 60 jetičnikov kvečjemu eden ozdravi. Danes vemo, da so slučaji ozdravljenja prav pogosti in da bi moralo praviloma biti tako, če bi le bolniki imeli več prilike, podati se v primerno zdravniško oskrbo.

V svrhu uspešnega zdravljenja tuberkuloze treba nam je pred vsem zdravilišč. V katerih je bolnikom daleč od hrupa vsakdanjega življenja, ob polnem odpočitku in duševnem miru dana prilika, da v krasni naravi, v čistem zraku in na solnku okrepi v utrde odporljivost svojega telesa, da tako premaga bacile in ozdravi.

Z velikim zadoščenjem torej pozdravljamo vest, da se sedaj tudi v Avstriji delajo priprave za ustanovitev cele vrste takih zdravilišč, ki bodo v prvi vrsti pač na razpolago tuberkuloznim vračajočim se vojakom. Toda s temi zavetišči se ustvarijo stalne naprave, ki bodo preživele vojsko in pozneje služile celokupnemu prebivalstvu in ki torej zaslužio, da se za nje zanimamo in da jih na vso moč podpiramo.

Dr. Crusius.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Gosp. Mirko Duje, učitelj, sedaj c. kr. praporščak na tirolski fronti, je odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo, kar je med njegovimi prijatelji in znanci provzročilo osobito veselje.

Odlikovanje v poštni službi. Z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje sta odlikovana oficijal Josip Castelliz in poštni asistent Nikolaj Plez, s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje poštni oficijantini Ivana Kozarog in Lucija Schloss, vsi tržaškega poštnega in brzojavnega ravnateljstva.

Od italijanske fronte na Krasu nam poročajo: Strašni in grozni so dnevi blizu fronte. Na tisoče topov z obeh strani siplje svoje železo s peklenim gromom krog in krog. Dne 16. t. m. ob pol 7. zvečer je padla prva italijanska granata na trg v..., padla je s takim zračnim pritiskom, da so se razbile krog in krog vse šipe na oknih. Bilo je preko 20 mrtvih in ranjenih, med temi trije otroci in ena žena, med otroci sta ubita deček in deklica pismenošča Šuca, tretji otrok je bil sinček tajnika in organista Krulca. V... padajo granate najbolj proti cerkvi in šoli.

V ruskem vjetništvu se nahaja poleg zneska izgub št. 434: Aleksander Terčič, 2. bos. inf. p., doma iz Sv. Križa, in sicer v Seraksu, Transkaspia.

Begunske dobrotniki beguncev. Velec. gospod Andrej Jakl, tovarnar, veletržec itd. v Mirni pri Gorici, sedaj v Karlovcu na Hrvaškem, je velikodušno naklonil posredovanju za goriške begunce v Ljubljani visoki znesek 1000 K za svoje sorojake. Ne najdemo besedi, da bi se blagemu darovalcu na dostojen način zahvalili za to sočutje in naklonjenost. Sam trpi begunec preganjan po kruti usodi, tako izdatno podpira svoje sotrpine ter se drži pregovorov: Naj ne ve desnica, kar dela levica! Blagemu dobrotniku pa ključemo le s skromnimi besedami: Bog povrni ti sočrta!

Begunske podpore in zaslužek. Finančno ministrstvo je na predlog notranjega ministrstva dovolilo nadaljevanje izplačila begunskih podpor tudi onim, ki dobijo kak zaslužek s svojim delom, ali v omejeni meri. Odredbo priobčimo.

Goriških beguncev je v Mariboru in okolici 600. Pred kratkim je bil med njimi deželni glavar dr. Faidutti. Za kurata beguncev v Mariboru je imenovan gosp. Karol Pičulin, administrator fare sv. Ignacija iz Gorice.

Predsednik pomorske oblasti v Trstu, Anton Deiles, je umrl, kakor smo že javili, po daljšem bolehanju, v Dawosu v Švici. Pokojnik je bil rojen v Trstu leta 1863. In je služboval najprej pri pomorski oblasti v Trstu, potem pa dolgo časa v trgovinskem ministrstvu. Leta 1909. je prevzel predsedstvo pomorske oblasti v Trstu. Bil je odločen uradnik in si je pridobil za avstrijsko brodarstvo mnogo zaslug. Po rodu in po mišljenju je bil Slovenec, seveda je bil tudi popolnoma zmožen slovenskega jezika, a svojega narodnega prepričanja se ni upal javno pokazati...

V Škedenju pri Trstu se odprlo gospodinjstvo šola s 1. oktobrom. Določena je za 30 deklet, kjer bodo imele hrano in stanovanje; poučevale se bodo v raznih domačih delih in dobivale sploh za dobre gospodinjne potreben pouk.

Šole Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Cresu, Malem Lošnju pri Pulju je sprejela pod svojo upravo istrska deželna upravna komisija.

Volkovi v Dalmaciji. Okoli Strniča so se pojavili volkovi, ki so raztrgali doslej okoli 200 komadov goveje živine.

Velika povodenj na Reki. V noči od 14. na 15. t. m. so se odrgali oblaki nad Reko in nastali so nalivi, ki so napravili škode nad 100.000 kron. Vse ulice, ki vodijo v mesto, so bile polne vode, razorala je pot in kanale, in porušila vse, kar je bilo na poti, vdrla v hiše, skladišča, prodajalne. Ognjegaščci in redarji so delali celo noč, zgodaj zjutraj so začeli delavci čistiti ulice.

Dnevne vesti.

Odlikovanja. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila zdravnik dr. Iv. Geiger in dr. J. Högl v Ljubljani. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: narednik 87. pp. Ivan Vrečko, enoletni prostovoljec narednik 17. pp. Josip Turk in podlovec 20. lovskega bat. Štefan Ropič. Drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda ognjičar 28. top. p. Anton Jamnik. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: korporal 47. pp.

Makso Stipčič, korporala 27. pp. Franc Zlatinšek in Franc Kodrun, četovodja 28. top. p. Martin Jazbec in Franc Semenič, naredniki 17. pp. Edvard Debelak in Ivan Šupevc, četovodje 17. pp. Leopold Šusteršič, Ivan Prosen in Viktor Levčec, infanterista 87. pp. Josip Babič in Anton Jeranko ter infanterist 47. pp. Peter Pušelj. Jako mnogo slovenskih vojakov je dobilo bronasto hrabrostno svetinjo. Računski podčastnik I. razreda Vilko Weixl, ki je že dve leti v vojni, je bil odlikovan z železnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Imenovanje. Črnovojniški asistenčni zdravnik dr. Viktor Gregorič v Ilirski Bistrici je imenovan črnovojniškim višjim zdravnikom.

Imenovanje. Za pravega dvornega svetnika je imenovan c. kr. višji gozdni svetnik in deželni gozdni nadzornik Konrad Rubbia, ki je imel naslov in značaj dvornega svetnika.

Z južnega bojišča pošiljajo pozdrave vsem znancem in prijateljem slovenski vojni telefonisti: Klobučar, narednik; četovodja Eiletz, Podržaj; poddesetniki: Kajfeš, Sušnik, Smerkol; pešci: Fr. Jakopin, Kveder, Novak. Na svidenje v beli Ljubljani.

V vojnem vjetništvu so glasom liste izgub med drugimi: Ivan Bauer, kadet 17. pp. (Lepeck, Tambor) kadet 89. pp. Stanko Čulik (Semipalatinsk), poročnik 17. pp. Franc Glombek (Sulmona, Italija), enoletni prost. 17. pp. medicenec Emil Onezda (Lipeck, Tambor), kadet 17. pp. Srečko Jeras (Lipeck, Tambor), praporščak 17. pp. Jos. Košir (Venosa, Italija), kadet 17. pp. Ivan Lavrič (Venosa, Italija), praporščak 17. pp. Ivan Polljak (Venosa Italija), praporščak 20. lovskega bataljona Egidij Tavčar (Kirsanov, Tambor), kadet 17. pp. Martin Zupančič (Sadonsk, Voronež).

Zamenjava novcev iz niklja po 20 v pri državnih blaginjah in filijalki avstro - ogrske banke. Ker je v interesu splošnosti, da se po najboljši možnosti pospeši dohajanje novcev iz niklja po 20 v v državne blaginje in blaginjo avstro - ogrske banke, pozivljamo industrialce, trgovce in obrtnike kakor tudi vodstva drugih obratov v večjim denarnim poslovanjem, da prejele novce te vrste redno izročajo c. kr. davčnim uradom in filijalki avstro - ogrske banke v zamenjavo proti 20 v železnim novcem, oziroma drugim plačilnim sredstvom kronske veljave. Ker gre pri tej zamenjavi za doseglo važnega patriotskega smotra, je pričakovati, da bodo imeli poziv popoln uspeh. Zadrževanje, ali celo skrivanje drobiža in zlasti novcev iz niklja je nezmisljeno ter samo provzroča velike nepriljetnosti v prometu.

Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. C. in kr. vojno ministrstvo nabavi začetkom meseca oktobra 1916 med drugimi sledeče predmete: razne znake (po predpisih), konfekcionirane trake za hrabrostne kolajne iz svile ali umetne svile, vreče za kruh (nov vzorec), častniške poljske kuhinje za 10 oseb (po predpisih), zvezde (iz celuloide ali kovine, belo lakirane), turistovske poljske steklenice s klobučevnasto prevlakom (vsebinska 1 in pol litra), kozarce k poljskim steklenicam, velike gumbje za uniforme (iz nadomestne kovine), kovčge za častniško prtljago. Ponudbe je skupno s potrebnimi vzorci v enem zavitku poslati najkasneje do 2. oktobra 1916 13. oddelku c. in kr. vojnega ministrstva na Dunaju. Razpis z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Patriotično delo slovenskega učiteljstva. Kakor čitamo v zadnji številki »Učiteljskega Tovariša«, bo dosegla zbirka slovenskega učiteljstva za Rdeči križ, vojna posojila in druge vojnopomožne svrhe v do glednem času tri milijone kron. Podlaga tej zbirki, ki dela čast slovenskemu učiteljstvu, so dale napredne učiteljske organizacije, ki so združene v »Zavezi avstrijskega jugoslovenskega učiteljstva«, katere so položile takoj ob izbruhu vojne prvi tišček na žrtvenik domovine ter ga izročile po izvoljeni deputaciji (gg. Dimnik, Jelenc in Režek) predsedniku »Rdečega križa«, gospodu okrajnemu glavarju Del Cottu. Misel za to zbirko je izprožil in vodi vso akcijo velezaslužni učitelj, pesnik, mladinski pisatelj in urednik »Zvončka«, g. deželni poslanec Engelbert Gangl. Danes zre g. Gangl lahko s ponosno samosvestjo in zadovoljstvom na tretji milijon te zbirke slovenskega učiteljstva.

Kolek na računih. Finančno ministrstvo je izdalo novo naredbo glede kolka za račune.

— Vojne znamke in jubilejne dopisnice. Izšla je naredba trgovskega ministrstva glede uvedbe vojnih znamk in jubilejskih dopisnic.

Za člana upravne komisije centrala za krmila je bil imenovan predstojnik deželne centrala za krmila msg. dr. Evgen Lampe.

— Zapuščanje državnega ozemlja. Izšla je cesarska naredba o izgubi javnih pravic in služb za one, ki v vojnem času zapuste državno ozemlje.

— V Welsu je umrl gospod Karol vitez Hillmayr, nadrevident c. kr. državnih železnic, ki je služboval pred nekaj leti v Ljubljani na Dolenskem kolodvoru in na to v Trstu, od koder je prišel v Wels. Bil je jako simpatičen uradnik in vrl narodnjak. Bodi mu prijazen spomin. Cenjeni rodbini naše srčno sožalje!

— V Christofov učni zavod, ki je bil sicer tudi prejšnja leta prav dobro obiskovan, je letos tak izvirni redni naval, da bo treba ustanoviti dva oddelka dnevnih tečajev. — Ta zavod, ki obstoja že 11. leto, je pa tudi v vsakem oziru vreden zaupanja, kar priča dejstvo, da pridejo absolventi istega hitro k dobremu kruhu in se v svojih službah obnesejo kot zelo vporabljeni in vestni uradniki, kakor to dokazujejo razna priznala pisma.

— Iz Šiške. Pred vojno številni moški zbor Čitalnice se je tako razpršil, da ni bilo mogoče posloviti se od zvestega tovariša Škarjovca z nagrobno, kakor jo je on stoterim pel — »Blagor mu ki se spočije«. Zadnji pevovodja, g. Vučnik, se je sprevoda udeležil kot zastopnik nekdanjega zbora. Hvala pa tudi izredno mnogim pogrebcem, pričam o priateljstvu in spoštovanju do rajnega. — Najtoplejša zahvala gre deputaciji slav. gasilnega društva pod vodstvom načelnika g. V. Maurerja — odbornikom narodnih društev in nasledniku zastavonoše g. Kovaču. Prisrčna zahvala za darovane vence in obilne dobrodejne dokaze sočutja osiroteli obitelji, in onim, ki so mesto cvetlic naklonili podporo bolni materi Škarjovčevi.

— Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. V času od 10. do 16. septembra se je rodilo v Ljubljani 21 otrok, umrlo pa je 23 oseb, med njimi 2 za grizo, 1 za vrtico ter 5 tujecev za jetiko. Razen teh je umrlo še 5 vojakov za legarjem. Tujecev je umrlo 15, v zavodih 17 oseb. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za tifuzom 1 domačin, 2 tuja in 189 vojakov, za grizo 7 domačinov, 1 tuje in 3 vojaki, za vrtico 3 domačini in 1 tuje, za trahomom 30 vojakov.

Izredna državna loterija za vojnoscristvene namene. C. kr. generalno ravateljstvo državnih loterij na Dunaju priredi sedaj izredno državno loterijo za vojnoscristvene namene, katere žrebanje se vrši 5. oktobra 1916. Ta bogato opremljena loterija nudi udeležnikom ugodne žanje. Vsota dobitkov znaša 625.000 kron, število dobitkov 21.146 med temi glavni dobitki 200.000 dalje dobitki 50.000, 30.000 in 20.000 K. Srečke po 4 K se dobe pri c. kr. generalnem ravateljstvu drž. loterij (oddelek dobrodelna loterija) na Dunaju III. Vordere Zollamtsstrasse 5, v tobačnih trafikah, lotokolekturah menjalnicah, poštah in davčnih uradih itd.

Nevarno tatico so prijeli, Frančiško Dimnik iz Most. Pri njej so našli polno krompirja, erarične rjuhe, servijete, obvezil, spodnjih hlač, štiri obvezila Rdečega križa, 200 jajec, 100 jabolk itd. Nabirala je z zlorabo naslova sestra Rdečega križa pri Kamniku zneske, katerih ni oddala. Dimnikova je izročena sodnji.

Požar. Posestniku Ivanu Skrijancu v Homcu pri Kamniku je pogorelo gospodarsko poslopje s krmo vred. Škode je 3000 K.

Tatovi na kolodvoru v Gradcu. Pred kratkim so zaprli v Gradcu več uslužbencev glavnega kolodvora, ker so kradli raznovrstno blago iz vagonov. V noči od 18. na 19. t. m. je bilo zopet ukradeni mnogo masti, čevljev itd. To tatvino je izvršila družba sedmih uslužbencev, ki so že aretovani.

Trilbi. Z napetostjo se splošno pričakuje jutrišnjega dne, ko Kino Ideal prvič predvaja film »Trilbi« po istoimenskem romanu; ta senzacijski ameriški film uživa povsod velik sloves. Amerikanka miss Klara Kimball - Young s svojo očarljivo igro in njen soigralec Robert Warwich si hosta takoj ob prvem nastopu osvojila srca vseh gledalcev. Za vstopnice se že mnogo poprašuje. Od petka do ponedeljka predprodaja vstopnic od 11.—12. ure dopoldne Kino Ideal.

Fern Andra nastopi danes zanjč v svoji petdesetletni drami »Življenje je resno«. O tem filmu se splošno govori po Ljubljani. Torej, danes zadnjičkrat v Ideal - Kino.

Aprovizacija.

— Kmetovalci kranjske dežele! Doživeli smo težavne čase. Vsi stanovni brez izjeme morajo prenašati vojna bremena. Tudi kmetovalec je dostikrat nejevoljen, da mora dati svoje živinice iz hleva za vojne davjate. Toda kmetovalci naj pomislijo, da so doma na varnem in da mora armada prenašati še veliko večje težave, kot pa prebivalstvo v zaledju. Vse prebivalstvo mora pomagati armadi, kakor le more in vsak posamezen stan mora sedelovati z armado, bodisi poljedelec, bodisi delavec na železnici, v rudnikih ali po tovarnah, prav tako pa tudi uradnik. Armada pa potrebuje predvsem živeža. Najpotrebnejša hrana za vojaštvo pa je meso. Zločinstvo bi bilo, ako bi se kdo ustavljal ali celo hujskal, da ni potreba kmetu dajati živine za vojaštvo, ali pa bi špekuliral s pretirano visokimi cenami. Sveta dolžnost je, da da radovoljno živino za vojaštvo, čeprav jo sicer težko, pa vendar z največjo silo more pogrešati. Da se ohrani kar največ mogoče domača živinoreja tudi za mirni čas, naj bi se dajali za vojaške dobave predvsem voli in sicer v prvi vrsti stari voli, za vprego pa naj se rabijo, kolikor največ mogoče, krave. Krave prav dobro vozijo ter se lahko nauče voziti. Ako se le parkrat vprežejo, že mirno in dobro peljejo. Lahko vpreganje krav celo pospešuje mlečnost, zdravje in pa lahko porode. Ohranitev krav je veliko važnejša, kakor ohranitev volov, to pa ne le za živinorejo, nego tudi za kmetijstvo sploh, kajti od krav imamo teleta in mleko. Ako kmetovalec naposled tudi vse vole proda, ne bo uničil svoje živinoreje tako, kakor pa, če proda preveč krav. V kratkem se bodo vojaške zahteve za klavno živino zelo povečale, zato naj se že sedaj vsak gospodar na to pripravi. Že sedaj naj vprega kako kravo poleg vola, da jo nauči voziti. S kravami bodo tudi ženske lažje vozile, kot z voli. Le malo potrošljenja in truda je treba. Predno se krave začno vpregati, naj se jim porežejo parklji, vpregači naj se v začetku, če le mogoče, par ur dopoldne in par ur popoldne ali pa samo pol dneva. Vozi naj se v začetku počasi in ne s silo. Ne kaže pretepati krav, ko se uče voziti, tudi prevelikih tovorov se jim ne sme nakladati. Seveda je pri vsem tem treba nekoliko potrpljenja, kar pa je v sedanjem času dolžnost vsakega poštenega kmetovalca. Prepričani smo, da se bo vsak kmetovalec zavedal svoje dolžnosti in pa tudi svoje koristi, ki jo bo imel od tega, ako nauči voziti krave, da bo lahko potem, ne da bi trpelo kmečko delo, oddal vole za vojaštvo. Kakor rečeno, se bo moralo nabrati na Kranjskem precej klavne živine in kadar vojaštvo to pokaže, se bo moralo vzeti tudi s silo, ako ne bo šlo z lepa. To naj vpoštevajo vsi kmetovalci, da se pravočasno na to pripravijo. Vojaštvo potrebuje mesa in gotovo nihče sam ne bi rad, da bi njegovi sorodniki, bodisi sin, brat, oče ali stric, ki so pod orožjem, pri vseh težavah, ki jih morajo prenašati, še stradali. Zatorej kmetovalci, naučite takoj krave voziti, da jih boste mesto volov vporabljali pri poljskem delu. — »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani«.

— Ljubljansko občinstvo večina še nima krompirja, tudi pri aprovizaciji ga še ni moč dobiti. Nekl domačin - posredovalec ga nakupuje in draži krog Kranja in Škofje Loke za Trst. Na tak način se izvozi krompirja na vagone vse v tuje kraje, predno si ga je mogoče nabaviti ljubljanskemu prebivalstvu za prvo silo. Marsikatera rodbina ne premore niti jednega krompirja. Merodajna oblastva naj se pobrigajo, da ne dovolijo izvoza iz Kranjske, ker družine, ki so navezane večinoma na krompirjevo hrano, bodo prisiljene pred zimno v lakoto. Dotični prekopovalec nakupuje vse poljske pridelke. Od česa naj potem živi tukajšnje prebivalstvo?

— Tiskovine za popis maščobe so došle. Vsi obrtniki, kateri imajo oddati naznanila o zalogah masti in namiznega olja, se opozarjajo, da so tiskovine za popis maščobe mestnemu magistratu sedaj došle ter da naj pridejo takoj ponje. Dobivajo se v obrtnem oddelku od 8. zjutraj do 2. popoldne in od 3. do 5. popoldne v mestni posvetovalnici, v bivši Gallettovi hiši, I. nadstropje, kjer se tudi oddajajo. Naznanila je oddati po stanju z dne 20. t. m. in je jutri zadnji dan. Kdor nima nič maščobe, tiskovine lahko podpiše kar v uradu, kakor tudi, kdor je kaj ima, samo da ve koliko, da ne bo imel dveh potov.

— Kava. Izšla je nova naredba finančnega ministrstva glede prometa s kavo.

— Vžigalica. Izšla je naredba finančnega ministrstva o določitvi maksimalnih cen za vžigalice.

— Pritožba kupčevalcev zeljnatih glav. Kakor obče znano, stopil je razglas c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani z dne 2. t. m. št. 25023 v veljavo, s katerem se določa cena zeljnatim glavam na 15 K za 100 kg. Če se pa kupci pri nakupu te vrste blaga sklicujejo na gori navedeni razglas, dobé od prodajalcev vedno odgovor, da te cene, označene po okr. glavarstvu, nimajo nobene veljave, dokler jih vlada sama s posebnim razglasom ne določi. Da se pa vendarle izognejo kakšnim eventualnim sitnostim, si pomagajo s tem, da zahtevajo še posebej za vožnjo 10 K od voza. Prodajalci zelja se opozarjajo s tem, da bode vsak tak slučaj samovoljnega prekoračenja maksimalnih cen, naznanjen pristojnim oblastvom, obično kaznovan, ter je za kazen določena denarna globa do 500 K oziroma 5 mesecev zapora.

— Kranjsko deželno mesto za krmila v Ljubljani sprejema naročila na otrobe in druga krmila le potem županste. V ta namen prejmejo županstva posebne naročilne liste, na katere je vpisati naročila posameznih strank in navesti število živine, ki pride za močna krmila v pošt. Ker so zaloge krmil z ozirom na splošno pomanjkanje pičle, je naročiti krmila le za potrebe enega meseca. Dotični je za sedaj le sledeča krmila: koruzni in ječmenovi otrobi. O vrstah razpoložnih krmil se bo redno poročalo.

Razne stvari.

*** V Skadar - gradu** v Albaniji bo narednik A. Slawick izdal nemški časopis, ki bo imel naslov »Skodraer Zeitung«.

*** Zaupanja vreden mož.** V Budimpešti so zaprli ravnatelja mestne zaloge zdravil Julija Denesa. Obdolžen je, da je z nepoštenim poslovanjem oškodoval mesto za 900.000 K.

*** Nemška imenovanja.** V Alzaciji je bilo doslej 400 krajev, ki so imeli samo francoska imenovanja. Zdaj je nemška vlada odpravila ta imenovanja in uvedla namesto njih samonemška.

*** Češpije in jabolka na Nemškem.** Z ozirom na pomanjkanje masti so na Nemškem zaplenili jabolka in češpije, da bodo vojaki in tudi civilno prebivalstvo imeli približek pri kruhu.

*** Podčastniški list.** Na Dunaju je pričel izhajati poseben list za podčastnike in sicer v vseh jezikih države izvenjski slovenski in romunski. List je lepo urejevan ter stane 2 kroni na leto. Izhaja vsakih 14 dni.

*** Velika nesreča.** Pri Jablonah na Češkem je voda predrila jez in provzročila velikansko nesrečo. Odnesla je več mlinov in zag ter hiš in je ponesrečilo tudi mnogo ljudi. Petnajst trupel so že našli, pogrešajo pa še nad 50 oseb. Na pomoč je prišlo 200 vojakov.

*** Nov učni predmet v angleških šolah.** Že telkom vojne so vročokrvni učitelji porabili vsako priliko, da so vojnim učencem vcepili sovražstvo do Nemcev. Pred nekaj tedni je pa angleška vlada naročila šolskim vodstvom, naj podučujejo otroke o nemških barbarstvih. Gradiva za tak poduk je angleško senzacijsko časopisje, ki dosti priobči, celo zbirko takih bajk o odžganih ženskih prsih in na križ pribitih otrocih je pa priobčilo takozvano »Bryce - poročilo«. O tem pravi nemška revija »Türmer«: Ta vladni ukaz na šole je priča, da hoče Angleška ne le v vojnem času nahujskati prebivalstvo, nego da pripravlja še za prihodnje generacije kar je mogoče, da bi se tudi po sklepu miru ohranilo med Angleži smrtno nasprotje do Nemcev.

*** Zaprta vrata.** Berolinska »Tagesszeitung« in še nekateri drugi listi pripravljajo javno mnenje na Nemškem za pomirjenje z Rusijo. Ti listi pravijo, da so Angleži smrtni sovražniki Nemcev in da je prijateljstvo z Rusijo za Nemčijo častnejše, kakor prijateljstvo z zapadnimi državami. Na ta cilj mora stremeti vsa nemška politika in mora v tem smislu rešiti tudi poljsko vprašanje. Temu pripominja »Berliner Tageblatt«, da zdaj ni čas o tem razpravljati. Vse vesti, pravi ta list, o tajnih pogajanjih za nemško-rusko sporazumljenje so izmišljene. Vsak razumen človek na Nemškem, pravi »Berliner Tageblatt«, mora biti za obnovev dobrega političnega in gospodarskega razmerja. A proglasi Angleže za smrtno sovražnike tudi ni prav, kajti Nemčija mora imeti odprta vrata na vzhod in na zapad. »Vorwärts« je mnenja, da so vrata sploh zaprta in bodo ostala zaprta, ker so četverozvezne države med seboj finančno tako zavozlane, da ne morejo narazen, tudi če bi hotele.

Rnjževnost.

—Slovenski Trgovski Vestnik—
štev. 9. ima to-le vsebino: 1. Dr. R. M.: Novi davki. 2. H. Sevar: Iz blagovnega znanstva. (Dolge.) 3. Just Piščanec: Carinstvo. 4. Raznoterosti: Omejitev varenja piva in porabe ječmena za to. — Omejitev točenja piva. — Centrala v varstvo upnikov za južnovzhodno ozemlje. — Dopustnost otvoritve konkurza o premoženju vpoklicancev. — Nove pristojbine lestvice. — Omejitev predelave in prodajanja bombaževinastega blaga ter moškega perila. — Slovenska trgovska šola v Trstu s pravico javnosti. — Brezmesni dnevi na Kranjskem. — Naročilo romunskega finančnega ministra v Avstriji pred vojno. 5. Društvene vesti. V Tpuju na Spodnjem Stajerskem. — Trgovina. — Izkaz društvene posredovalnice.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. septembra: Gjuro Dietrich, enoletni prostovoljec-četovodja, Karol Skanjar, pešec, oba v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Trgovski sotrudnik

27 let star, vojašine popoln. prost, izučen spec. stroke ter dež. pridelkov, želi svoje doseganje mesto premeniti in sicer vstop z 15. oktobrom. Ceni, ponudbe pod »trg. sotrudnik/3063« na upravn. »Slov. Naroda«.

Prodajalka

večja mešane stroke, želi premeniti mesto. Najraje kje na Sp. Stajersko. Nastop takoj ali pozneje. 3062

Cenj. ponudbe naj se pošljejo na upravn. »Slov. Nar.« pod »št. 3062«.

Bojka

plačilna natakara :

želi službo. Gre takoj ali tudi pozneje. — Cenj. ponudbe pod »Zvesta 3043« na upravn. »Slov. Naroda«.

Proda se lepa

kobila

za ježo stara 8 let, ogleda se lahko vsaki dan od 12 ure naprej Kolodvorska ulica št. 6. 3042

Lepo meblovano

stanovanje

obstoječe iz sobe z 2 posteljama in opravljeno kuhinjo, se takoj odda v najem. — Vpraša se pri go. Ani Beden, Kladozna ulica št. 16.

Česplje in bruske

(tepke) za kuhanje, kupi vsako množino.

Veležganjarna sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana.

Gospodična

absolventinja liceja, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, ter strojepisja želi službo v knjižnici. — Ponudbe na »Poštni predal št. 181, glavna pošta, Ljubljana«.

Opr. št. P I 60/14-29. 3059

Dražbeni oklic.

Dne 29. septembra 1916 depoldan ob 9. uri pridejo v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 24, nastopni predmeti na prostovoljno javno dražbo: razno perilo, hišna in kuhinjska oprava, obleke, 1 pianino in ena pisalna miza.

C. kr. okr. sodnija Ljubljana, odd. I, dne 18. septembra 1916.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepčuje lasišča, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodlom K 1-20. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, madio, mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, a. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Obvestilo.

Dne 17. septembra 1916 se je izrečalo zadnjih 40 delnic

„Prvega Narodnega doma v Rudolfovem“

in sicer:

fol.	2 pag.	1	fol.	83 pag.	58
3	1	88	63		
4	2	102	77		
5	3	107	90		
9	6	108	91		
14	6	133	117		
23	9	141	124		
32	14	142	125		
40	21	143	126		
41	21	153	134		
42	21	156	137		
46	26	162	143		
48	27	167	148		
54	32	173	154		
55	33	174	155		
56	34	178	159		
58	36	183	163		
65	43	188	169		
66	43	192	173		
69	46	196	2		

Ker so zdaj vse delnice izrečane, pozivljajo se gg. delničarji, da vpošljejo svoje izvirne delnice v izplačilo „Narodni štatalni v Novom mestu“ v roku treh let, torej najkasneje 17. septembra 1916.

V Rudolfovem, 17. septembra 1916.

Likvidacijski odbor delniške družbe „Prvi Narodni dom“ v Rudolfovem“.

Prodajalka

mešane stroke večja slovenščine in nemščine s daljšo prakso. Najraje v mestu. Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

Kupim okrogel kostanjev orehov

les.

Ponudbe na poštni predal 151, Ljubljana. 3056

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Risa balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obliščancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Potente nog, rok, pazduhe naglo odpravi lita-prašek. Cena 1½ krone, 3 škatljice 3½ krone.

Komeny, — Rošče (Kassa) I Postfach 12/224, Ogrsko. 1930

Strojna in cilindrska olja :

najboljše kakovosti dobavlja točno in najcenejše

Specijalna tvrdka za produkte mineralnih olj

J. MAITZEN, Ljubljana. 2830

Bančni sluga

se sprejme pri

Češki industrijalni banki.

Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kaysen“ s podolgaštim, okroglim žolničkom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo se kupijo najbolje in najceneje pri firmi

A. WEISSBERG, tvorniška zaloga Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.

Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2886

VRVICE

Silvia, veletrgovna Nové Benatky n. Jiz.

Vzorci zastoj in franko. Telefon št. 18. Prekupcem popust.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

razpisuje za šolsko leto 1916/17

ustanove

1. za visokošolce:

a) dr. Franc Rapočevo devet po K 300,

b) Posojilnice dve po 300 K;

2. za obiskovalce:

a) C. kr. državno obrtno šolo v Ljubljani eno v znesku K 300,

b) Slovenske trgovske šole v Ljubljani eno v znesku K 280.

Pravico do ustanov pod 1) imajo dijaki slovenske narodnosti (za Rapočeve ustanove posebno iz mariborskega in šoštanskega okraja).

Prošnjam je treba priložiti krstni list oziroma domovnico, spričevalo uboštva ter spričevala o izpitih in indeks.

V teh prošnjah naj se tudi omeni, ako že dobiva prošnjik drugod kako podporo ter se naj tudi navede študijski semester.

Prošnjam za podpore pod 2) se mora priložiti domovnica ali krstni list ter zadnje šolsko spričevalo. Pri razdelitvi teh ustanov se bode oziralo v prvi vrsti na prošnjike iz mariborskega okraja.

Vse prošnje je vložiti do 20. oktobra 1916 pri Posojilnici v Mariboru (Narodni dom).

3062

Ravnateljstvo.

Prodajalka bernhardinskega psa

starega 2 let. 3013

Josih, mesar, Medvode.

Prodajalka

išče službo, vajena špecerijske in manufakturne stroke ter v šivanju, najrajši kje na deželo. 3053

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Gospodična

se sprejme na hrano in stanovanje. 3056

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

2—3 sobe meblovane ali nemeblovane

išče za takoj stranka brez otrok.

Ponudbe pod »T/3041« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

3041

Potrli neutrušene žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

Karol vitez Hillmayr

nadrevident a. kr. drž. železnice

dne 19. t. m. ob 3/4 na 1. uro, po kratkem bolehanju, previden s tolažili sv. vere, v starosti 63 let, mirno in udano preminul.

Pogreb se je vršil v Welsu.

Bodi dragemu rajniku prijazen spomin!

WELS, 21. septembra 1916.

Marija pl. Hillmayr, soproga. — Adolf vitez Hillmayr, asistent a. kr. drž. železnice, sin. — Ana Lavrenčič roj. pl. Hillmayr, hči. — Hilarij Lavrenčič, adjunkt, a. kr. drž. železnice, zet. — Niko, vnuk. 3060

V m. p. h. roj. g.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezn in smrti našega srčno ljubljene soproga, oziroma sina, brata, in svaka, gospoda

Franca Kastelica

posesnika in mesarja

izrekamo tem potom našo globokotutečo, srčno zahvalo.

Posebno zahvalo pa smo dolžni prečistiti duhovščini sv. Jakoba, gg. pevcem za tolažbe polne žalostinke, darovateljem prekrasne cvetja in vsem, ki so spremenili nepozabnega pokojnika k njegovi prežgodnji grudi.

V LJUBLJANI, dne 21. septembra 1916.

Žaluječi ostali.

JADRANSKA BANKA

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Delniška glavica: K 8,000.000.—. Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPOJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.

Podružnice: Dubrovnik, Buzanj, Kotor, Metković, Opuzen, Šibenik, Zadar.

REKONTIRAN: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.

Kdor rabi
stanovanje
 lahko takoj kupi
vilo z vrtom

Cesta na Rožnik št. 41, Ljubljana.

Trst ulica coroneo št. 21

(ex kazališče Minerva)

veliko nakupovalno skladišče cunj, kupuje cunje, progrinjala volnena in bombaževa, po dnevni ceni. Zunanje ponudbe je pošiljati istotam na ime: 2966

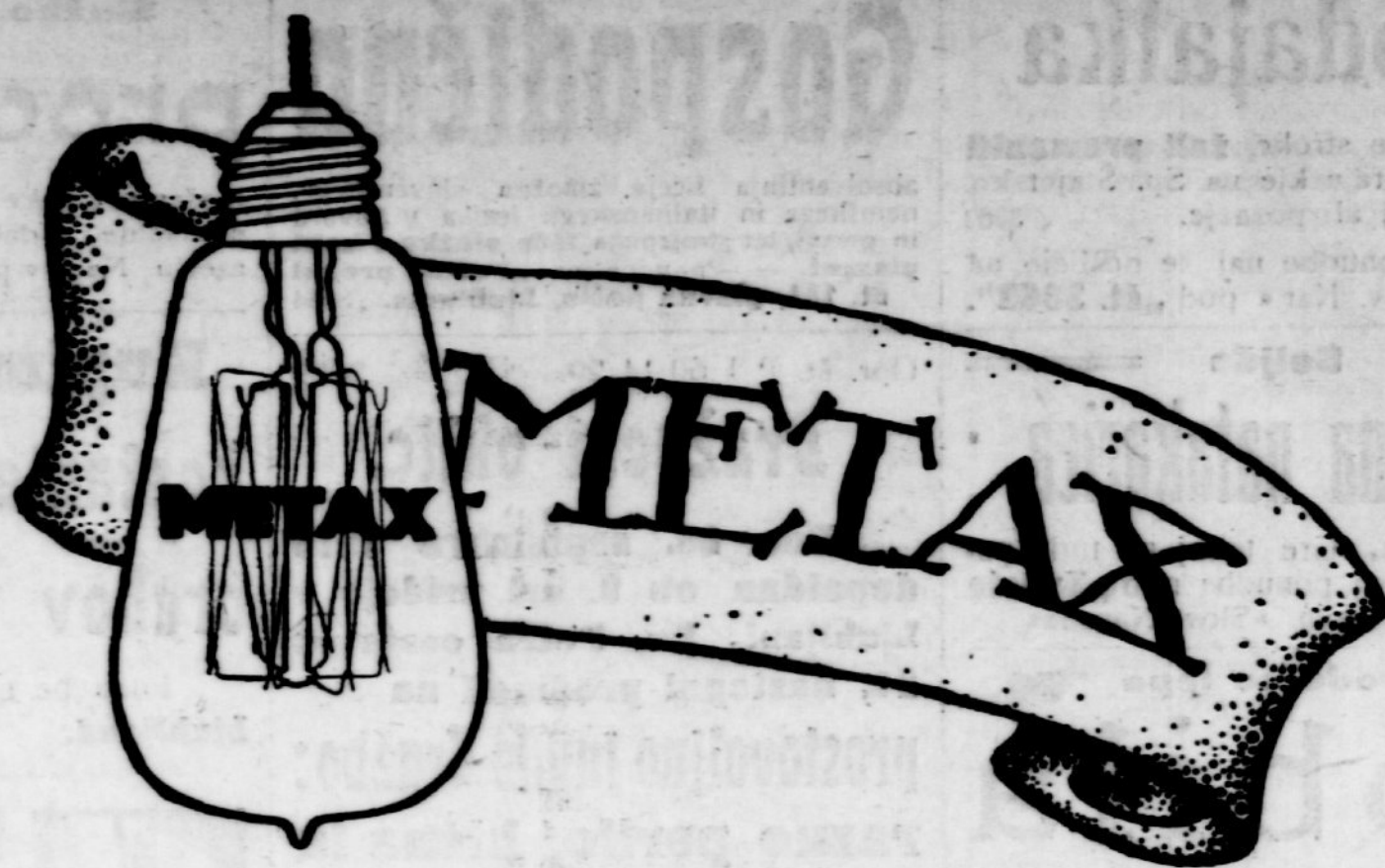
Gaspari & Perlmutter.

Gospod vzame takoj v najem prazno (nemoblovan)

mesečno sobo

v mestu ali bližnji okolici. 3045

Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod »Prazna soba 3045«.

Trgovsko izobražena

GOSPA

z večletno prakso želi primerne opravila za dopoldanske ali popoldanske ure event. po dogovoru. Cenjene ponudbe na upr. »Sl. Naroda« pod »ugodno 101/2963«.

30 kron

nagrade za priskrbo nemoblovanega stanovanja, obstoječega z 2-3 sob s pritlikinami. 3096

Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod »F. L. 3036« do 1. novembra t. l.

Zamaške

nove in stare, kupi vsake množine tvrdka »Ljubljanska industrija prebavih zamaškov JELACIN & Co. Ljubljana. 2925

 Pianine, glasovirje, Orchestrone, električne glasovirje.
S. KMETETZ
 LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
 parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
 Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.
 Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Želod, divji kostanj

in druge poljedelske produkte v vsaki množini kupuje

A. GRÜNWALD, trgovina s semeni, Dunajsko Novemesto, Spodnjeavstrijske. 2968

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; »Noril«, barva za las in brado od Dr. Dralica po 2 in 4 K, lasne vede in masti; Sampoos za umivanje las, šamponi in puder po 1/2 l. i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpletenosti v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti akutnemu in kroničnemu kapavcu (triperju), belemu toku, cystidi, črevesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja! O Gonokteinu piše Zentralblatt für gesamte Gynaekologie und Geburtshilfe, Band I, Heft 4, stran 127.

Capsulae antigonorrh. Tanno-Kawa Bismuth comp. ali Gonoktein vsebuje črsovine raznih trav (Uvaursi, Rheum-palmatum, Erythraea centaurei, Menyanthes trifol.) Kakor tudi smole Kawa-Kawa, Kubeba kislinu, Cubebin, mali kvantum Bismutha.

Črsolovna kislina je v preparatu kemično spojena, (način tega kemičnega spajanja je tajnost proizvajalčeva) tako da se v želodcu ne spaja z beljakom, a v tenkem črevu se ne izločuje žolčna kislina, marveč deluje na sluznico urogenitalnega trakta, kjer se gode take spremembe na stenah žil, da nastanejo za leukocite nepuščne; s tem se ublažuje sekrecija tkanih in zmanjšuje se gnojno iztekanje kapavca.

Izginja tudi neugodno zgetanje pri vodi kakor tudi ponehava prisiljena voda (Harndrang) in pomaga uničevati Gonokoke.

Draženje ledvic, škodljivo delovanje na sluznico prebavnega trakta ne pokazuje se pri rabi tega zdravila. Tudi v kroničnih slučajih je konstatirano njegovo dobro delovanje. Relativno je ceno sredstvo, tudi za siromake.

Lamers (Amsterdam.)

Dobi se v vseh večjih lekarnah.

Skatljica K 6— 2130

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trakovec, Zagreb: Lekarna Salvator, S. Mikš, telbach, Jolantov trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij »HERA« Praga-Vrbovice 582.

Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualni domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

»TEDENSKÉ SLIKE« so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

»TEDENSKÉ SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKÉ SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov.

»TEDENSKÉ SLIKE« stanejo četrt leta K 3— pol leta K 6— in celo leto K 12—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustriran koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKÉ SLIKE« takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKÉ SLIKE« brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravišishvo lista »TEDENSKÉ SLIKE«

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

Perilo
 za vojno zvezo
 v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
 za deteta
 v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila oes. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v

LJUBLJANA

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnovjši stroji.

Moški klobuki.

Priznane
 najpoštenjša postrežba.

Postojno perje, puh in kapok.

Sporini predmeti.

Kopalne perilo :: Dr. Lehmann zdravstveno perilo.

Dr. Gustav Jägerov vojaško perilo. :: Perilo TERN.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica št. 7.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

uzasajo si. p. z. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo Pod Trančo št. 2.

polov Govljarskega mesta.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, travov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Delniška glavnica 8.000.000 kron. »

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Blagovni oddetek.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje najugodnejše.

Premese tiskih sročk à K 11— za komad.

Zrebanje 2. oktobra 1916. Glavni dobiček K 100.000—.

Nabavila vojaka vjetelkom v vseh državah, kurdajo se točno in najugodnejše.